

NOTA NR 1 - POLITYKA RACHUNKOWOŚCI

I. PROWADZENIE KSIĄG

1. Księgi Funduszu prowadzone są w miejscu prowadzenia działalności przez Biuro Rachunkowe, któremu powierzono prowadzenie Ksiąg rachunkowych Funduszu. Księgi Funduszu prowadzone są w języku polskim i walucie polskiej. Księgi Funduszu prowadzone są rzetelnie, na bieżąco, sprawdzalnie, tak by możliwe było ustalenie Wartości Aktywów Funduszu, zobowiązań Funduszu, Wartości Aktywów Netto oraz Wartości Aktywów Netto na Certyfikat Inwestycyjny na każdy Dzień Wyceny oraz Dzień Bilansowy.

2. Operacje dotyczące składników aktywów i pasywów funduszu ujmuje się w księgach rachunkowych po uzyskaniu dowodu księgowego, potwierdzającego ich dokonanie.

Podstawą zapisów w księgach rachunkowych Funduszu są dowody księgowe :

- 1) zewnętrzne:
 - wyciągi z kont Funduszu,
 - zawiadomienia o zawarciu transakcji,
 - inne:
- 2) wewnętrzne:
 - wewnętrzne noty księgowe, polecenia księgowania.
3. Księgi rachunkowe funduszu obejmują:
 - dziennik operacji,
 - konta księgi głównej, w której obowiązuje ujmowanie operacji zgodnie z zasadą podwójnego zapisu,
 - konta ksiąg pomocniczych,
 - zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej,
 - zestawienie analityczne (wykaz) składników aktywów i pasywów,
 - zestawianie analityczne rozliczeń międzyokresowych,
 - rejestr certyfikatów inwestycyjnych.

II. UJMOWANIE ORAZ WYCENA AKTYWÓW I PASYWÓW FUNDUSZU

1. W każdym Dniu Wyceny Fundusz wycenia aktywa Funduszu oraz ustala:

- a. zobowiązania Funduszu,
- b. Wartość Aktywów Netto Funduszu,
- c. Wartość Aktywów Netto Funduszu przypadającą na Certyfikat Inwestycyjny.

Do wyceny Aktywów Funduszu stosuje się przepisy Ustawy z dnia 29 września 1994 r. (Dz.U.2021 r. poz.217 z późn. zm.) o rachunkowości (Ustawa o rachunkowości) oraz przepisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. 2007, Nr 249, poz. 1859) oraz wszelkie zmiany tych przepisów.

2. Aktywami Funduszu są w szczególności:

- a. środki pieniężne z tytułu wpłat Uczestników Funduszu,
- b. pozostałe środki pieniężne,
- c. prawa nabyte za środki, o których mowa w pkt. a., lub prawa wynikające z tych środków,
- d. pożytki wynikające z praw, o których mowa w pkt. c.,
- e. pożytki z tytułu przechowywania środków pieniężnych.

3. Wartość aktywów i pasywów Funduszu jest ustalana zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny oraz z uwzględnieniem przewidzianych prawem, szczególnych zasad wyceny aktywów i pasywów funduszy inwestycyjnych.

4. Przez Dzień Wyceny rozumie się:

- a. dzień otwarcia ksiąg rachunkowych Funduszu następujący po rejestracji Funduszu,
- b. ostatni dzień każdego miesiąca kalendarzowego,

- c. w przypadku przyjmowania zapisów na Certyfikaty kolejnej emisji Dzień Wyceny przypada na 7 dni przed rozpoczęciem przyjmowania zapisów.
5. Wartość Aktywów Funduszu, Wartość Aktywów Netto Funduszu oraz Wartość Aktywów Netto przypadająca na Certyfikat Inwestycyjny ustalana jest na każdy Dzień Wyceny w następującym po nim dniu roboczym według wartości w Dniu Wyceny. Wycena aktywów dokonywana jest w oparciu o ostatnio dostępne kursy na godz. 23.00 czasu polskiego w Dniu Wyceny.
6. Wartość Aktywów Netto Funduszu na Dzień Wyceny ustala się pomniejszając Wartość Aktywów Funduszu o jego zobowiązania.
7. Wartość Aktywów Netto Funduszu na Certyfikat Inwestycyjny na Dzień Wyceny jest ustalana przez podzielenie Wartości Aktywów Netto na dany Dzień Wyceny przez całkowitą liczbę Certyfikatów Inwestycyjnych w tym Dniu Wyceny.
8. Na potrzeby określania Wartości Aktywów Netto Funduszu na Certyfikat Inwestycyjny w Dniu Wyceny nie uwzględnia się zmian w kapitale wpłaconym oraz zmian kapitału wypłaconego, ujętych w Ewidencji Uczestników Funduszu na ten Dzień Wyceny. Wydanie i wykup certyfikatów inwestycyjnych ujmuje się w księgach rachunkowych Funduszu w dniu wpisu do rejestru certyfikatów inwestycyjnych prowadzonego przez Towarzystwo. Informację o wydaniu i wykupie Towarzystwo przekazuje Depozytariuszowi.
9. W przypadku, gdy w wyniku zaistnienia siły wyższej lub zdarzeń niezależnych od Funduszu w danym Dniu Wyceny nie jest możliwa wycena istotnej części Aktywów Funduszu, Fundusz w uzgodnieniu z Depozytariuszem może odstąpić od dokonywania wyceny Wartości Aktywów Netto oraz Wartości Aktywów Netto na Certyfikat Inwestycyjny w tym Dniu Wyceny. W takiej sytuacji Dniem Wyceny Wartości Aktywów Netto oraz Wartości Aktywów Netto na Certyfikat Inwestycyjny będzie pierwszy dzień następujący po ustaniu przyczyny, z powodu której Fundusz odstąpił od dokonania wyceny. Fundusz niezwłocznie zawiadamia Komisję o przyczynach zawieszenia wyceny oraz publikuje informacje o zawieszeniu i odwołaniu zawieszenia w trybie przekazania raportu bieżącego oraz na stronie internetowej Towarzystwa, www.investors.pl
10. Wartość Aktywów Netto i Wartość Aktywów Netto na Certyfikat Inwestycyjny ustalane są z dokładnością do 2 miejsc po przecinku.
11. Operacje dotyczące Funduszu ujmuje się w księgach rachunkowych w okresie, którego dotyczą.
12. Nabycie albo zbycie składników lokat przez Fundusz ujmuje się w księgach rachunkowych Funduszu w dacie zawarcia umowy.
13. Jeżeli transakcja kupna/sprzedaży papieru wartościowego w wyniku braku potwierdzenia została ujęta w księgach rachunkowych w następnym dniu i dniach kolejnych po dniu zawarcia transakcji wynikającym z pierwotnego dokumentu, to: - w przypadku papieru wartościowego wycenianego w skorygowanej cenie nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, do wyceny przyjmuje się wszystkie parametry wynikające z umowy kupna/sprzedaży, a przede wszystkim datę rozliczenia (datę przepływów pieniężnych), - w przypadku papieru wartościowego notowanego na aktywnym rynku, do wyceny przyjmuje się wszystkie parametry wynikające z dokumentu potwierdzenia zawarcia operacji kupna/sprzedaży tego papieru.
14. Aktywa i pasywa funduszu, których wartość wyrażona jest w walucie obcej ujmowane są w księgach Funduszu po przeliczeniu ich wartości na walutę polską z zastosowaniem kursu średniego ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień ujęcia ich w księgach rachunkowych.
15. Jeżeli papier wartościowy wyceniany jest w walucie innej niż waluta w jakiej została zawarta transakcja kupna/sprzedaży papieru wartościowego to kurs papieru wartościowego podawanego przez rynek według którego papier wartościowy jest wyceniany przeliczany jest z waluty, w której jest wyceniany na walutę w jakiej zawarta została transakcja kupna/sprzedaży papieru wartościowego.
16. Prawa poboru oraz dywidendy ujmuje się w księgach rachunkowych funduszy w następujący sposób:
- a) Przysługujące prawo poboru akcji notowanych na aktywnym rynku ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu, w którym na potrzeby wyceny danych akcji wykorzystany jest po raz pierwszy kurs nieuwzględniający wartości tego prawa poboru.
- b) Niewykonane prawo poboru akcji uznaje się za zbyte, według wartości równej zero w dniu następnym po dniu wygaśnięcia tego prawa.
- c) Należną dywidendę z akcji notowanych na aktywnym rynku ujmuje się w księgach rachunkowych Funduszu w dniu, w którym na potrzeby wyceny danych akcji wykorzystany jest po raz pierwszy kurs rynkowy nieuwzględniający wartości tego prawa do dywidendy.

d) Przysługujące prawo poboru akcji nienotowanych na aktywnym rynku oraz prawo do otrzymania dywidendy od akcji nienotowanych na aktywnym rynku ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu następnym po dniu ustalenia tych praw.

W odniesieniu do akcji notowanych na rynkach zagranicznych Towarzystwo każdorazowo potwierdza, czy Fundusz skorzysta z tych praw. Również Towarzystwo każdorazowo w przypadku uzyskania odpowiedniej informacji odnośnie zaistnienia w/w praw uzgadnia z Depozytariuszem stopień jej prawidłowości i wiarygodności. Depozytariusz zobowiązuje się również do dołożenia wszelkich starań w celu uzyskania informacji o w/w prawach.

W przypadku należnej dywidendy z akcji notowanych na rynkach zagranicznych Towarzystwo każdorazowo przekazuje depozytariuszowi informację czy Fundusz będzie ubiegał się o zwrot części podatku na podstawie umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, przy czym w dniu ujęcia w księgach należności z tytułu dywidendy, uwzględnia się zobowiązanie z tytułu podatku w pełnej wysokości jeżeli istnieje niepewność co do zwrotu części podatku. W takiej sytuacji zwrot podatku ujmowany jest w dniu wpływu środków na rachunek Funduszu.

17. Świadczenia dodatkowe związane z emisją papierów wartościowych ujmuje się w księgach rachunkowych w dniu uznania świadczenia za należne i po spełnieniu warunków określonych w prospekcie emisyjnym.

18. Nabyte składniki aktywów ujmuje się w księgach w cenach nabycia i wycenia zgodnie z obowiązującymi Fundusz regulacjami prawa.

19. Przez cenę nabycia należy rozumieć wartość nabycia składnika aktywów łącznie z poniesionymi opłatami, w szczególności z prowizjami maklerskimi (za wyjątkiem opłat należnych depozytariuszowi i izbom depozytowo-rozliczeniowym).

20. Składniki lokat nabyte nieodpłatnie posiadają cenę nabycia równą zero.

21. Papiery wartościowe otrzymane w zamian za inne papiery wartościowe mają przypisaną cenę nabycia wynikającą z ceny nabycia papierów wymienionych i ewentualnych dopłat do otrzymanych przychodów pieniężnych.

22. Zmianę wartości nominalnej nabytych akcji, niepowodującą zmiany wysokości kapitału zakładowego emitenta, ujmuje się w ewidencji analitycznej, w której dokonuje się zmiany liczby posiadanych akcji oraz jednostkowej ceny nabycia.

23. Dłużne papiery wartościowe z odsetkami ujmuje się w księgach rachunkowych odpowiednio do zastosowanej metody wyceny:

a) Dla papierów wartościowych notowanych na aktywnym rynku według wartości ustalonej w stosunku do ich nominalu, a skumulowane odsetki wykazuje się odrębnie jako należności Funduszu.

b) Dla papierów wartościowych wycenianych przy wykorzystaniu skorygowanej ceny nabycia, szacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej odsetki ujmuje się łącznie z wartością ustaloną w stosunku do nominalu (na jednym koncie po stronie aktywów). Saldo tego konta zawiera również wszystkie zakupione odsetki od tego typu papierów wartościowych.

24. W przypadku sprzedaży dłużnych papierów wartościowych należności z tytułu przychodów odsetkowych do dnia rozliczenia transakcji sprzedaży ujmuje się:

a) Dla papierów wycenianych rynkowo – według wartości odsetek z tabel odsetkowych emitenta na dany Dzień Wyceny, Na koncie rozliczeń międzyokresowych ujmowana jest różnica pomiędzy wartością odsetek od sprzedawanego papieru wartościowego, wynikającą z tabeli odsetkowej, na dzień rozliczenia transakcji sprzedaży a wartością odsetek od tego papieru na dany Dzień Wyceny.

b) Dla papierów wartościowych wycenianych w skorygowanej cenie nabycia – łącznie z wyceną nominalu według skorygowanej ceny nabycia ustalonej na dzień rozliczenia transakcji sprzedaży.

Na koncie rozliczeń międzyokresowych ujmowana jest różnica pomiędzy wartością papieru wartościowego ustaloną według skorygowanej ceny nabycia oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej na dzień rozliczenia transakcji sprzedaży a wartością tego papieru na dany Dzień Wyceny.

W dniu zawarcia transakcji sprzedaży papieru wartościowego w skorygowanej cenie nabycia wyliczany jest zrealizowany zysk lub strata jako różnica pomiędzy wartością sprzedaży a wartością tego papieru w skorygowanej cenie nabycia na dzień rozliczenia transakcji sprzedaży.

25. Sprzedaż składników portfela inwestycyjnego ujmuje się w księgach zgodnie z metodą HIFO, co oznacza przypisanie zbytych składnikom portfela najwyższej ceny nabycia lub w przypadku instrumentów wycenianych metodą skorygowanej ceny nabycia, najwyższej bieżącej wartości księgowej. Przy wyksięgowaniu z portfela inwestycyjnego sprzedawanych instrumentów metodą HIFO nie uwzględnia się nierozliczonych składników lokat Funduszu. Metody tej nie stosuje się do papierów

wartościowych nabytych z udzielonym przez drugą stronę przyrzeczeniem odkupu. Zysk lub stratę ze zbycia walut obcych wylicza się zgodnie z metodą FIFO.

26. W przypadku wygaśnięcia zobowiązań z tytułu opcji uznaje się, iż wygaśnięciu podlegają kolejno te zobowiązania, z tytułu których zaciągnięcia otrzymano najniższą premię netto.

27. Odsetki od posiadanych lokat inwestycyjnych wycenianych w wartości godziwej (w tym środków pieniężnych na rachunkach Funduszu) nalicza się w każdym dniu wyceny funduszu, zgodnie z prospektem emisyjnym danego papieru wartościowego bądź też innym dokumentem (umową) dotyczącym tej lokaty.

28. Odsetki od lokat wycenia się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Do wyliczeń stosuje się XIRR, XNPV narzędzia dostępne w arkuszu kalkulacyjnym MS Excel.

29. Zmiany wartości papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych, dla których dopuszczalna jest wycena wyceniane w skorygowanej cenie nabycia, wykazuje się na odrębnych kontach – różnic kursowych (przychody / koszty z tytułu różnic kursowych) oraz odpisu dyskonta lub amortyzacji premii (przychody / koszty odsetkowe). Nie wyodrębnia się różnic kursowych od należności odsetkowych i wyceny w SCN.

30. Koszty odsetek z tytułu kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Fundusz podlegają rozliczeniu w czasie, z uwzględnieniem charakteru i czasu spłaty kredytu lub pożyczki. Do wyliczeń stosuje się XIRR, XNPV narzędzia dostępne w arkuszu kalkulacyjnym MS Excel.

31. Zasady wyceny aktywów :

31.1. Aktywa Funduszu wycenia się, a zobowiązania Funduszu ustala się w dniu wyceny oraz na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, według wiarygodnie oszacowanej wartości godziwej.

31.2. Za wartość godziwą przyjmuje się kwotę, za jaką dana lokata mogłaby zostać wymieniona na warunkach normalnej transakcji rynkowej, pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi, niepowiązanymi ze sobą stronami. Wartość godziwą instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie na aktywnym rynku stanowi cena rynkowa pomniejszona o koszty związane z przeprowadzeniem transakcji, gdyby ich wysokość była znacząca.

31.3. Za wiarygodnie oszacowaną wartość godziwą składnika lokat uznaje się:

31.3.1. Cenę z aktywnego rynku (poziom 1 hierarchii wartości godziwej);

31.3.2. Cenę otrzymaną przy zastosowaniu modelu wyceny, gdzie wszystkie znaczące dane wejściowe są obserwowalne na aktywnym rynku w sposób bezpośredni lub pośredni (poziom 2 hierarchii wartości godziwej);

31.2.3. Wartość godziwą ustaloną za pomocą modelu wyceny opartego o nieobserwowalne dane wejściowe do modelu (poziom 3 hierarchii wartości godziwej).

32. Wycena składników lokat dla których istnieje aktywny rynek (1 poziom hierarchii wartości godziwej)

32.1. Wartość godziwą składników lokat notowanych na aktywnym rynku, jeżeli dzień wyceny jest zwykłym dniem dokonywania transakcji na danym rynku, wyznacza się według ostatniego dostępnego w momencie dokonywania wyceny kursu ustalonego na aktywnym rynku w dniu wyceny:

32.1.1. w przypadku składników lokat notowanych w systemie notowań ciągłych, na których wyznaczany jest kurs zamknięcia – w oparciu o kurs zamknięcia, a jeżeli o godzinie 23:00 czasu polskiego na danym rynku nie będzie dostępny kurs zamknięcia – w oparciu o ostatni kurs dostępny o godzinie 23:00 czasu polskiego,

32.1.2. w przypadku składników lokat notowanych w systemie notowań ciągłych bez odrębnego wyznaczania kursu zamknięcia – w oparciu o ostatni kurs transakcyjny na danym rynku dostępny o godzinie 23:00 czasu polskiego,

32.1.3. w przypadku składników lokat notowanych w systemie notowań jednolitych – w oparciu o ostatni kurs ustalony w systemie kursu jednolitego, a jeżeli o godzinie 23:00 czasu polskiego na danym rynku nie będzie dostępny kurs ustalony w systemie kursu jednolitego – w oparciu o ostatni kurs dostępny o godzinie 23:00 czasu polskiego.

32.2. Jeżeli w Dniu Wyceny na aktywnym rynku (głównym) organizowana jest sesja fixingowa, to do wyceny składnika lokat Fundusz korzysta z kursu fixingowego.

32.3. Obligacje emitowane przez Skarb Państwa, wycenia się według kursu drugiego fixingu na Treasury BondSpot Poland, a w przypadku, gdy na drugim fixingu nie zostanie ustalony kurs, zgodnie z następującą kolejnością:

1) Według kursu ostatniej transakcji w dniu wyceny Funduszu,

2) Według kursu ustalonego na pierwszym fixingu na Treasury BondSpot Poland,

3) Według kursu uzyskanego z rynku BGN (Bloomberg Generic Price).

4) Według kursu z poprzedniego dnia wyceny.

32.4. Jednostki uczestnictwa, certyfikaty inwestycyjne, ETF, tytuły uczestnictwa emitowane przez fundusze zagraniczne i tytuły uczestnictwa emitowane przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą nienotowane na rynku aktywnym - zgodnie z wartością opublikowaną przez organ zarządzający.

32.5. Kontrakty terminowe notowane na aktywnym rynku, wycenia się według ostatniego dostępnego na moment wyceny kursu rozliczeniowego ustalonego na aktywnym rynku.

32.6. Odsetki od dłużnych papierów wartościowych nalicza się zgodnie z zasadami ustalonymi przez emitenta, przy czym wartości podane do wiadomości publicznej lub dostępne w serwisach informacyjnych traktuje się jako nadrzędne. Odsetki ujmowane są w przychodach.

32.7. W przypadku papierów dłużnych notowanych dotychczas na aktywnym rynku, niezależnie od ich emitenta, a których notowania zostały zakończone z uwagi na termin do ich wykupu, dopuszcza się stosowanie ceny z ostatniego dnia notowania na aktywnym rynku, jednak nie dłużej niż przez kolejnych czterdzieści dni kalendarzowych od dnia ostatniego notowania (włącznie z tym dniem) oraz z zastrzeżeniem, że cena przyjęta do stosowania przez okres czterdziestu dni od dnia ostatniego notowania nie może być niższa niż 98% wartości nominalnej papieru dłużnego.

33. Wycena składników lokat dla których nie istnieje aktywny rynek (2 poziom hierarchii wartości godziwej)

Wycena akcji, udziałów, obligacji, instrumentów rynku pieniężnego, listów zastawnych, pożyczek oraz weksli, które nie są notowane na aktywnym, rynku przeprowadzana jest w oparciu o metodologię określoną w Załączniku nr 1 do niniejszej Polityki. Najważniejsze elementy techniki wyceny są opisane w pkt. 3 c) Informacji Dodatkowej.

34. Zasady wyceny szczególnych składników lokat Funduszu:

34.1. W przypadku dłużnych papierów wartościowych, listów zastawnych oraz weksli, dla których dopuszczalna jest wycena odbywa się metodą skorygowanej ceny nabycia oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, skutek wyceny tych składników zalicza się odpowiednio do przychodów odsetkowych lub kosztów odsetkowych funduszu

34.1.1. Skorygowaną cenę nabycia wylicza się przy użyciu funkcji XNPV, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej obliczonej przy wykorzystaniu funkcji XIRR, narzędzi dostępnych w arkuszu kalkulacyjnym MS Excel. Program Excel stosuje technikę iteracyjną do obliczania XIRR. Stosując zmienną stopę (poczynając od wartości wynik) XIRR oblicza się wielokrotnie, aż zostanie osiągnięta dokładność 0,000001%. Jeśli funkcja XIRR nie umie obliczyć rozsądnego wyniku po 100 próbach podana zostanie w wyniku wartość błędu #LICZBA!. Stopa ulega zmianie dopóki:

$$O = \sum_{j=1}^N \frac{P_j}{(1 + stopa)^{\frac{(d_j - d_1)}{365}}}$$

gdzie:

di = i-ta lub ostatnia data płatności.

d1 = początkowa (0) data płatności.

Pi = i-ta lub ostatnia płatność.

XNPV oblicza się następująco:

$$XNPV = \sum_{j=1}^N \frac{P_j}{(1 + stopa)^{\frac{(d_j - d_1)}{365}}}$$

gdzie:

di = i-ta data płatności

d1 = początkowa (0) data płatności.

Pi = i-ta płatność.

34.1.2. Wycena papierów wartościowych według skorygowanej ceny nabycia oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej następuje od dnia ujęcia w księgach danego składnika lokat, przy czym do dnia rozliczenia transakcji nabycia skorygowana cena nabycia danego składnika lokat równa się cenie nabycia. (co oznacza że do wyznaczenia wartości XIRR i XNPV przyjmuje się moment przepływów pieniężnych określony w warunkach transakcji).

34.1.3. W przypadku składników lokat kuponowych wycenianych w skorygowanej cenie nabycia przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, dla których w prospekcie emisyjnym (lub innym dokumencie określającym warunki emisji) nie zostały określone daty kolejnych okresów odsetkowych - w dniu zmiany okresu odsetkowego przyjmuje się do określenia wszystkich przyszłych przepływów pieniężnych parametry z aktualnego okresu odsetkowego (data początku i końca okresu odsetkowego, oprocentowanie). Zakłada się że datą ostatniego przepływu jest data wykupu.

34.1.4. W przypadku dłużnych papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych wycenianych w skorygowanej cenie nabycia przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, cena nabycia i naliczone należności odsetkowe (rozumiane są jako odsetki naliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej oraz odpisy dyskonta lub premii) są przeszacowywane do bieżącego kursu waluty NBP średniego kursu ogłaszanego dla danej waluty przez NBP na dzień wyceny, a wynik ujmowany jest na przychodach / kosztach z tytułu różnic kursowych.

- (z zastrzeżeniem pkt 34.9.)

34.1.5. w przypadku warrantów subskrypcyjnych, praw do akcji i praw poboru – modele wyceny na podstawie danych pochodzących z aktywnego rynku, uwzględniające wycenę odpowiadających im papierów wartościowych udziałowych danego emitenta oraz szczegółowe warunki emisji lub inkorporowanych praw, Do wyceny warrantów akcyjnych (subskrypcyjnych) stosuje się poniższy model i metodę Black-Scholes'a

$$C(S, T) = e^{-qT} S_0 N(d_1) - e^{-rT} K N(d_2)$$

S_0 - kurs na aktywnym instrumentu bazowego ustalany na aktywnym rynku

K - cena wykonania opcji,

T - termin wygaśnięcia opcji ustalony jako ułamek roku,

e – podstawa logarytmu naturalnego,

r - stopa procentowa wolna od ryzyka (obliczana na podstawie rynkowych stawek WIBOR, LIBOR, EURIBOR, etc. przeliczona na kapitalizację ciągłą)

v - zmienność stóp zwrotu instrumentu bazowego. W przypadku kiedy zmienność stóp zwrotu możemy otrzymać z aktywnego rynku (np. dla instrumentów walutowych) pobierana jest ona z aktywnego rynku, a w pozostałych przypadkach wyznaczana w oparciu o historyczne notowania pochodzące z aktywnego rynku.

q - stopa dochodowości instrumentu bazowego w okresie T wyrażona w skali roku przy kapitalizacji ciągłej (dla akcji i indeksów akcji – stopa dywidendy ustalona na podstawie uchwał WZA, dla walut obcych stopa procentowa wolna od ryzyka w tej walucie, dla instrumentu rynku pieniężnego i instrumentów dłużnych stopa oprocentowania w okresie T)

$N()$ jest dystrybucją rozkładu normalnego.

Gdzie

$$d_1 = \frac{\ln \frac{S}{K} + \left(r - q + \frac{v^2}{2} \right) T}{v \sqrt{T}}$$

$$d_2 = d_1 - v \sqrt{T}.$$

Zmienność akcji w skali roku (odchylenie standardowe):

Do oszacowania zmienności mogą posłużyć dane na temat przeszłych zmian cen.

Zdefiniujemy

$n+1$ liczba obserwacji
 S_i cena akcji na koniec i -tego okresu ($i = 0, 1, K, n$)
 τ odstęp czasu w latach

τ jest równy 1/liczba sesji w roku

Oraz

$$u_i = \ln \left(\frac{S_i}{S_{i-1}} \right)$$

Szacunek odchylenia standardowego dziennej stopy zwrotu jest określony wzorem:

$$s = \sqrt{\frac{1}{n-1} \sum_{i=1}^n (u_i - \bar{u})^2}$$

s^* - szacunek zmienności (rocznego odchylenia standardowego):

Przy wyliczaniu zmienności historycznej należy przyjąć okres wstecz odpowiadający żywotności opcji.

$r = \ln(1 + RFR \cdot T) \cdot (1/T)$, gdzie:

RFR – rentowność 52 tygodniowych bonów skarbowych z ostatniego przetargu przed dniem wyceny.

34.1.6. Model Wyceny Praw Poboru – za wartość godziwą prawa poboru uznaje się:

- przed rozpoczęciem notowania prawa poboru – wartość ustaloną według poniższego wzoru na wartość teoretyczną prawa poboru:

A – cena rynkowa akcji w danym dniu B – cena emisyjna akcji nowej emisji

N – liczba akcji z prawem poboru

M – liczba akcji nowej emisji

$A - B / N/M$

W przypadku, gdy nie jest znana cena emisyjna akcji nowej emisji, a prawo poboru będzie notowane na rynku zorganizowanym, do wyceny przyjmuje się najniższą możliwą wartość prawa poboru, tj. 0,01

W przypadku, gdy wartość teoretyczna prawa poboru ustalona według powyższego wzoru jest mniejsza od 0, do wyceny przyjmuje się wartość prawa poboru jako 0.

- po ostatnim dniu notowania prawa poboru, ale przed jego wykonaniem – wartość ustaloną według poniższego wzoru na wartość teoretyczną prawa poboru:

C – cena rynkowa akcji w danym dniu

B – cena emisyjna akcji nowej emisji

L – liczba praw poboru potrzebnych do nabycia akcji nowej emisji

$C - B / L$

Od pierwszego dnia po ostatnim notowaniu prawa poboru dokonuje się porównania ostatniej ceny prawa poboru oraz wartości wyliczonej przy wykorzystaniu powyższego wzoru i w danym dniu wyceny stosuje się niższą z tych dwóch wartości.

W przypadku, gdy wartość teoretyczna prawa poboru ustalona według powyższego wzoru jest mniejsza od 0, do wyceny przyjmuje się wartość prawa poboru jako 0.

34.1.7. Model Wyceny Praw do Akcji (PDA), Praw do Nowych Emisji (PNE) – wycena PDA i PNE odbywa się w oparciu o ostatnią z cen, po jakiej nabywano papiery wartościowe na rynku pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej, powiększoną o wartość rynkową prawa poboru niezbędnego do ich objęcia w dniu wygaśnięcia tego prawa

$PNE/PDA = \text{cena emisyjna akcji nowej emisji} + \text{wartość teoretyczna prawa poboru lub ostatnia cena rynkowa prawa poboru}^*$.

* - wartość praw poboru uprawniających do zapisu na 1 akcje nowej emisji

35. Ustalanie oraz wycena innych aktywów i ustalanie niektórych zobowiązań:

35.1. Środki pieniężne oraz należności i zobowiązania ustalone w walutach innych niż waluta polska wykazuje się w walucie, w której są wyrażone. Wykazane w walucie innej niż waluta polska wartości są przeliczane na walutę polską według zasad przeliczania wskazanych w art. treści Statutu Funduszu.

35.2. Transakcje reverse repo / buy-sell back i depozyty bankowe ujmuje się w księgach rachunkowych w dacie zawarcia umowy.

35.3. Transakcje repo/sell-buy back, zaciągnięte kredyty i pożyczki środków pieniężnych oraz dłużne instrumenty finansowe wyemitowane przez fundusz ujmuje się w księgach rachunkowych w dacie zawarcia umowy.

35.4. Transakcje reverse repo / buy-sell back i depozyty bankowe wycenia się począwszy od dnia ujęcia w księgach za pomocą modelu wyceny, a w przypadku transakcji o terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni dopuszcza się wycenę metodą skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości składnika aktywów.

35.5. Zobowiązania Funduszu z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych wycenia się według zasad przyjętych dla tych papierów wartościowych.

35.6. Papiery wartościowe, których własność została przeniesiona przez Fundusz na drugą stronę w wyniku zawarcia umowy pożyczki papierów wartościowych, stanowią składnik lokat Funduszu. Przychody z tytułu udzielenia pożyczki papierów wartościowych Fundusz nalicza zgodnie z warunkami ustalonymi w umowie.

35.7. Papiery wartościowe, których Fundusz stał się właścicielem w wyniku zawarcia umowy pożyczki papierów wartościowych, nie stanowią składnika lokat Funduszu. Koszty z tytułu otrzymania pożyczki papierów wartościowych Fundusz rozlicza zgodnie z warunkami ustalonymi w umowie.

35.8. Przychody odsetkowe od lokat bankowych wycenia się począwszy od dnia zawarcia umowy za pomocą modelu wyceny, a w przypadku terminu zapadalności nie dłuższego niż 92 dni dopuszcza się wycenę metodą skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

35.9. W przypadku aktywów i zobowiązań finansowych:

35.9.1. o pierwotnym terminie zapadalności nie dłuższym niż 92 dni, który to termin nie podlegał wydłużeniu, oraz

35.9.2. niepodlegającym operacjom objęcia dłużnych papierów wartościowych kolejnej emisji połączonych z umorzeniem posiadanych przez fundusz dłużnych papierów wartościowych wcześniejszej emisji

- dopuszcza się wycenę metodą skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości składnika aktywów. W takim przypadku, Fundusz informuje o poszczególnych aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenionych zgodnie z tym przepisem oraz o ich wartości i udziale w aktywach lub zobowiązaniach Funduszu na dzień bilansowy w informacji dodatkowej sprawozdania finansowego.

35.10. . Zobowiązania i należności Funduszu wynikające z zawartych transakcji kupna lub sprzedaży waluty w związku z rozliczeniami walutowymi kupna lub sprzedaży papierów wartościowych wycenia się od dnia zawarcia transakcji (forward walutowy) według średniego kursu NBP dla danej waluty w odniesieniu do kursu zawarcia transakcji.

35.11. Środki w walucie nabyte przez Fundusz w celu rozliczenia transakcji kupna papierów wartościowych denominowanych w walucie obcej nie stanowią lokat Funduszu, a ich ujęcie w księgach następuje w dacie rozliczenia transakcji nabycia waluty. W przypadku sprzedaży waluty ujęcie w księgach następuje w dacie rozliczenia sprzedaży. Z kolei środki w walucie stanowiące składnik lokat Funduszu ujmowane są w dacie zawarcia umowy. Jeżeli zakupiona waluta stanowi składnik lokat Funduszu Towarzystwo każdorazowo informuje Depozytariusza o tym fakcie w razie braku informacji od Towarzystwa nabytą walutę traktuje się jako nabytą w celu rozliczenia kupna zagranicznych papierów wartościowych.

36. Rynek Aktywny i rynek główny.

36.1. Za rynek aktywny uznaje się rynek na którym transakcje dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania odbywają się z dostateczną częstotliwością i mają dostateczny wolumen, aby dostarczyć bieżących informacji na temat cen tego składnika aktywów lub zobowiązania, w tym rynki giełdowe, rynki pośredników, rynki brokerskie i rynki transakcji bezpośrednich, które cechują się taką częstotliwością i wolumenem.

36.2. Klasyfikacja składników aktywów do rynku aktywnego wykonywana jest przez zewnętrzny podmiot wyceniający i przekazywana Towarzystwu, Depozytariuszowi oraz Księgowości Funduszu. Zewnętrzny podmiot wyceniający prowadzi listę aktywnych rynków.

36.3. W przypadku nabycia nowego papieru wartościowego do portfela lokat Księgowość Funduszu zwraca się o zaklasyfikowanie papieru wartościowego do zewnętrznego podmiotu wyceniającego. Informacja o zaklasyfikowaniu nabytego papieru wartościowego przekazywana jest do Księgowości Funduszu nie później niż do godziny 11:00 w dniu wyceny, pod warunkiem, że informacja o konieczności zaklasyfikowania papieru danego papieru została przekazana zewnętrznemu podmiotowi wyceniającemu nie później niż do godziny 10:00 w dniu wyceny.

36.4. W celu określenia aktywności danego rynku, brane są pod uwagę następujące aspekty:

36.4.1 Badanie aktywności rynkowej pod kątem dostatecznego wolumenu;

36.4.2. Badanie aktywności rynkowej pod kątem dostatecznej częstotliwości.

36.5. Klasyfikacja instrumentu do rynku aktywnego pod kątem dostatecznego wolumenu następuje jeżeli spełnione zostaną poniższe kryteria:

36.5.1. w przypadku udziałowych papierów wartościowych: występowanie obrotu dla danego składnika aktywów w miesiącu poprzedzającym wybór rynku aktywnego w wysokości nie mniejszej niż 200 tysięcy złotych bądź w wysokości odpowiadającej tej kwocie w przypadku instrumentów notowanych w walucie innej niż złoty (w przypadku instrumentów notowanych w walutach innych niż polski złoty do wyliczenia wartości obrotu przyjmuje się średni kurs danej waluty z ostatniego dnia badanego okresu),

36.5.2. w przypadku dłużnych papierów wartościowych: występowanie obrotu dla danego składnika aktywów w miesiącu poprzedzającym wybór rynku aktywnego w wysokości nie mniejszej niż 200 tysięcy złotych bądź w wysokości odpowiadającej tej kwocie w przypadku instrumentów notowanych w walucie innej niż złoty (w przypadku instrumentów notowanych w walutach innych niż polski złoty do wyliczenia wartości obrotu przyjmuje się średni kurs danej waluty z ostatniego dnia badanego okresu).

- 36.6. Ustalenie aktywności rynkowej pod kątem dostatecznej częstotliwości w stosunku do wyżej wymienionych papierów wartościowych sporządzane jest na podstawie liczby sesji w miesiącu poprzedzającym wybór rynków, w których zawarto transakcje na danym papierze wartościowym. Liczba takich sesji nie może być mniejsza niż 7 (słownie: siedem).
- 36.7. Niezależnie od pkt 36.5 i 36.6, w przypadku polskich obligacji skarbowych niewyemitowanych poza granicami RP rynkiem aktywnym jest Rynek Treasury BondSpot Poland z uwagi na hurtowy charakter.
- 36.8. Niezależnie od pkt 36.5 i 36.6, Rynkiem aktywnym dla papierów dłużnych wyemitowanych poza granicami RP jest rynek Bloomberg BGN (Bloomberg Generic Price - BGN jest ceną złożoną, ustalaną w czasie rzeczywistym, opartą na wykonywalnych i orientacyjnych kwotowaniach od wielu dealerów, wskazuje ona dostępne ceny tworzące konsensus rynkowy) pod warunkiem występowania kwotowania BGN dla danego instrumentu minimum 5 razy w miesiącu.
- 36.9. W przypadku kontraktów futures, opcji lub innych instrumentów pochodnych notowanych na rynku giełdowym występowanie obrotu w miesiącu poprzedzającym badanie aktywności runku, niezależnie od wolumenu tego obrotu.
- 36.10. Wartość aktywów netto na: jednostkę uczestnictwa, certyfikat inwestycyjny, ETF, tytuł uczestnictwa emitowany przez instytucje wspólnego inwestowania mające siedzibę za granicą i inne instrumenty o podobnej charakterystyce, opublikowana przez organ zarządzający jest kursem ustalonym na rynku aktywnym.
- 36.11. Bony skarbowe bez względu na rynek i segment notowań klasyfikowane są do rynku nieaktywnego.
- 36.12. W przypadku instrumentów dopuszczanych do obrotu na rynku po raz pierwszy, do momentu dopuszczenia do obrotu instrumenty takie klasyfikowane są do rynku nieaktywnego. W momencie dopuszczenia do obrotu oraz w okresie pomiędzy pierwszym dniem notowania z obrotem a końcem miesiąca, w którym wystąpił pierwszy dzień notowania takich instrumentów na rynku, instrumenty te klasyfikowane są do rynku aktywnego. Badanie spełnienia aktywności następuje począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło pierwszego notowanie takiego instrumentu.
- 36.13. Analiza aktywności rynku przeprowadzana jest dla każdego instrumentu finansowego znajdującego się w portfelu lokat Funduszu na koniec każdego kolejnego miesiąca kalendarzowego i obowiązuje przez cały następny miesiąc kalendarzowy o ile nie wystąpią przesłanki do zaprzestania kwalifikowania danego rynku jako aktywnego dla danego instrumentu finansowego.
- 36.14. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość zmiany klasyfikacji instrumentu z i do rynku aktywnego decyzją Towarzystwa w porozumieniu z depozytariuszem pod warunkiem przeprowadzenia analizy oraz przygotowania stosownej argumentacji uzasadniającej taką zmianę.
- 36.15. W przypadku posiadania przez Fundusz instrumentów finansowych różniących się seriami, prawami np. statusem dopuszczenia do obrotu giełdowego lub rejestracją w sądzie analiza aktywności rynku przeprowadzana jest dla każdej serii oddzielnie.
- 36.16. - usunięty
- 36.17. W przypadku gdy składnik lokat przestaje być przedmiotem obrotu na rynku aktywnym do jego wyceny ma zastosowanie metodologia wyceny dla nienotowanych na aktywnym rynku składników lokat. Począwszy od zmiany klasyfikacji do momentu przygotowania modelu wyceny takiego instrumentu, jednak nie dłużej niż przez pięć dni roboczych od dnia zmiany klasyfikacji (włącznie z tym dniem), wycena takiego instrumentu ustalana jest jako ostatni przyjęty kurs z dnia wyceny).
- 36.18. W przypadku gdy składnika lokat, który został nabyty do portfela i nie jest przedmiotem obrotu na aktywnym rynku w chwili nabycia, to do momentu przygotowania modelu, jednak nie dłużej jak przez pięć dni roboczych od dnia nabycia (włącznie z tym dniem) składnik ten wyceniany jest w cenie nabycia.
- 36.19. Zmiana kwalifikacji rynku dla danego papieru wartościowego nie stanowi zmiany metodologii wyceny i może zostać wykonana w czasie trwania roku obrotowego.
- 36.20. W przypadku instrumentów dopuszczanych do obrotu na rynku po raz pierwszy, do momentu dopuszczenia do obrotu instrumenty takie klasyfikowane są do rynku nieaktywnego. W momencie dopuszczenia do obrotu, w okresie pomiędzy pierwszym dniem notowania a końcem miesiąca, w którym wystąpił pierwszy dzień notowania takich instrumentów na rynku instrumenty te klasyfikowane są do rynku aktywnego. Badanie spełnienia aktywności następuje począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiło pierwszego notowanie takiego instrumentu, przy czym jeżeli instrument taki nie spełnia kryteriów aktywności określonych w punktach 36.5 i 36.6 uznaje się, że rynek jest aktywny jeżeli średnia dzienna wartość obrotu w okresie pomiędzy pierwszym notowaniem a końcem miesiąca wynosi co najmniej 10 tysięcy złotych bądź wartość odpowiadająca tej kwocie w przypadku instrumentów notowanych w walucie innej niż złoty (w przypadku instrumentów notowanych w walutach innych niż polski złoty do wyliczenia wartości obrotu przyjmuje się średni kurs danej waluty z ostatniego dnia badanego okresu).

36.20 Papiery wartościowe, które są notowane na więcej niż jednym rynku aktywnym wycenia się w oparciu o ceny z rynku głównego. Rynek główny określa się w oparciu o wolumen obrotu na danym składniku lokat w okresie poprzedniego miesiąca kalendarzowego;

36.21. W przypadku braku możliwości dokonania wyboru rynku w oparciu o wolumen obrotu, wyboru rynku głównego dokonuje się w oparciu kolejno o następujące kryteria:

36.21.1 Liczbę zawartych transakcji na danym składniku lokat w okresie ostatniego miesiąca kalendarzowego;

36.21.2. Ilość danych akcji wprowadzonych do obrotu na danym aktywnym rynku, o ile takie informacje dostępne są w serwisach Refinitiv lub Bloomberg;

36.21.3. Kolejność wprowadzenia danego papieru wartościowego do obrotu na poszczególnych rynkach, o ile takie informacje dostępne są w serwisach Refinitiv lub Bloomberg;

36.21.4. Możliwość dokonania przez Fundusz transakcji na danym rynku. W przypadku zastosowania tego kryterium zarządzający danym Funduszem obowiązany jest przekazać do zewnętrznego podmiotu wyceniającego pisemną informację zawierającą listę rynków, na których Fundusz może zawierać transakcje na składniku lokat.

36.22. Rynkiem głównym dla polskich dłużnych papierów skarbowych dopuszczonych do obrotu na rynku Treasury BondSpot Poland jest Treasury BondSpot Poland;

36.23. Rynkiem głównym dla papierów dłużnych wyemitowanych poza granicami RP jest rynek Bloomberg BGN, o ile dla danego papieru podawane są kwotowania w tym serwisie.

36.24. W przypadku gdy składnik lokat dopuszczony jest do notowania na rynku w trakcie bieżącego miesiąca kalendarzowego rynkiem głównym jest rynek, na którym wystąpił największy obrót w pierwszym dniu notowania.

37. W księgach funduszu ujmowane są wszystkie przychody i koszty związane z działalnością funduszu, niezależnie od terminu ich zapłaty.

38. Przychody z lokat obejmują w szczególności:

a. Odsetki

- od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych funduszu,

- od lokat terminowych,

- od nabytych papierów wartościowych z naliczanymi odsetkami,

- inne odsetki

Odsetki od lokat terminowych nalicza się proporcjonalnie za każdy dzień, począwszy od następnego dnia wyceny po dniu ujęcia salda lub lokaty w księgach funduszu. Odsetki od rachunków pieniężnych ujmowane są w księgach w dniu ich wpływu nie później jednak niż w Dniu Wyceny. Ze względu na brak istotnego wpływu na wartość aktywów do limitów, odsetki od rachunków pieniężnych nie będą uwzględniane do wyliczeń stopnia zaangażowania limitów inwestycyjnych pomiędzy dniami wyceny.

b. Należne dywidendy i inne udziały w zyskach

Przysługujące dywidendy z papierów wartościowych notowanych na rynku regulowanym są ujmowane przy wycenie na dzień następujący po ostatnim dniu notowania walorów z prawem do dywidendy.

Dywidendy z papierów wartościowych nie notowanych na rynku regulowanym są ujmowane przy wycenie na dzień następujący po dniu ustalenia praw do dywidendy.

c. Dodatnie różnice kursowe powstałe w związku z wyceną składników aktywów i pasywów wyrażonych w walutach obcych.

W każdym dniu roboczym (w którym następuje wyliczenie wartości aktywów na potrzeby limitów inwestycyjnych) dokonuje się przeszacowania wartości denominowanych w walutach obcych składników aktywów i pasywów, zgodnie z ogłoszonym w Dniu Wyceny przez Narodowy Bank Polski średnim kursem dla danej waluty.

39. Koszty funduszu obejmują w szczególności:

a. Koszty zarządzania funduszem przez Towarzystwo, określone Statutem Funduszu.

b. Koszty wynagrodzenia Depozytariusza.

c. Koszty prowadzenia księgowości Funduszu.

d. Koszty wynagrodzenia likwidatora.

e. Koszty przeglądu i badania sprawozdań finansowych Funduszu.

f. Inne koszty - opłaty za transakcje portfelowo, opłaty za wykonywanie czynności bankowych w związku z aktywami bądź zobowiązaniami Funduszu, w tym w szczególności: opłaty i prowizje maklerskie, opłaty i prowizje bankowe, prowizje i opłaty na

rzecz instytucji depozytowych oraz rozliczeniowych, w tym opłaty transakcyjne, podatków oraz innych opłat wymaganych przez organy państwowe w związku z działalnością Funduszu, w tym w szczególności opłaty za decyzje i zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego opłat sądowych, taksy notarialnej, dokonywania ogłoszeń;

g. Koszty emisji publicznej certyfikatów.

h. Ujemne różnice kursowe powstałe w związku z wyceną środków pieniężnych, należności i zobowiązań w walutach obcych.

i. Koszty wynagrodzenia firm inwestycyjnych.

III. SPRAWOZDANIE FINANSOWE

1. Sprawozdanie finansowe sporządza się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w języku polskim i w walucie polskiej.

2. Sprawozdanie finansowe Funduszu sporządza się odrębnie od sprawozdania finansowego Towarzystwa.

3. Sprawozdanie finansowe Funduszu sporządza się jako roczne sprawozdanie finansowe, obejmujące dane dotyczące poprzedniego i bieżącego roku obrotowego oraz jako półroczne sprawozdanie finansowe obejmujące dane za pierwsze półrocze bieżącego roku obrotowego oraz dane porównywalne.

ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI

Zgodnie z §4 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 grudnia 2020 roku w sprawie zmiany rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości funduszy inwestycyjnych (Dz.U. z 2020 roku poz. 2436 – „Rozporządzenie Zmieniające”) dostosowano zasady rachunkowości do wymaganych przepisów.

Do dnia 30.06.2021 r. dłużne papiery wartościowe nienotowane na aktywnym rynku były wyceniane według metody skorygowanej ceny nabycia.